

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Tiesāšanās Procedūras](#) > [Civillietas](#) > [Kuras Valsts Tiesai Ir Piekritība?](#) > Romania

Saturu nodrošina

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Kuras valsts tiesai ir piekritība?

 Rumānija

1 Vai man prasība ir jāceļ vispārējā tiesā vai specializētajā tiesā (piemēram, darba strīdu tiesā)?

Rumānijā papildus vispārējās jurisdikcijas tiesām pastāv specializētās tiesas vai tiesu palātas, kas izšķir strīdus par konkrētiem jautājumiem.

Atbilstoši noteikumiem, kas paredzēti 21. panta 2. un 3. punktā Likumā Nr. 304/2004 par tiesu sistēmas organizāciju, Augstajai kasācijas un justīcijas tiesai (*Înalta Curte de Casație și Justiție*) ir četras nodaļas — I civillietu nodaļa, II civillietu nodaļa, Krimināllietu nodaļa, Administratīvās un nodokļu tiesvedības nodaļa — katra ar savu jurisdikciju. Augstajā kasācijas un justīcijas tiesā ir palāta pārsūdzību izskatīšanai likuma interesēs, palāta noteiktu tiesību jautājumu risināšanai un palātas piecu tiesnešu sastāvā.

Saskaņā ar Likuma Nr. 304/2004 par tiesu organizāciju 39.-42. pantu apelācijas tiesām un tribunāliem ir specializētas nodaļas vai palātas civillietās, krimināllietās, lietās, kas saistītas ar nepilngadīgajiem un ģimenes jautājumiem, administratīvo un nodokļu strīdu lietās, lietās, kas saistītas ar darba strīdiem un sociālo apdrošināšanu, civillietās, kas saistītas ar uzņēmuma darbību, maksātnespēju, negodīgu konkurenci un citiem jautājumiem, kā arī specializētas palātas lietās, kas saistītas ar jūras vai upju jomas jautājumiem.

Vajadzības gadījumā minēto lietu iztiesāšanai var tikt izveidoti specializēti tribunāli.

Atkarībā no lietu veida un skaita rajona tiesās var izveidot specializētas nodaļas vai palātas. Rajona tiesās var organizēt arī īpašas nodaļas vai palātas nepilngadīgo un ģimenes jautājumos.

2 Ja lieta ir piekritīga vispārējai tiesai (t.i. par lietu izskatīšanu atbild šādas tiesas), kā lai noskaidroju, konkrēti kurā tiesā man ir jāiesniedz prasības pieteikums?

Civilprocesa kodeksā ir noteikta parastā procedūra civillietu izskatīšanai. Kodeksa noteikumi ir piemērojami arī citām lietām, ciktāl tās reglamentējošie tiesību akti neparedz citādi.

Civilprocesa kodeksa 94.-97. pants reglamentē civiltiesu jurisdikciju saistībā ar prasību priekšmetu.

Rajona tiesas kā pirmās instances tiesas izskata šādas lietas, kurās prasības pieteikumus var (nevar) novērtēt naudas izteiksmē:

- prasības pieteikumi, kas atbilstoši Civilkodeksam ir bāriņtiesas jurisdikcijā,
- prasības pieteikumi saistībā ar civilstāvokļa aktu reģistrāciju,
- prasības pieteikumi saistībā ar tādu daudzdzīvokļu ēku / dzīvokļu / telpu apsaimniekošanu, kuru ekskluzīvie īpašnieki ir dažādas personas, un tiesiskajām attiecībām, ko māju īpašnieku apvienības nodibinājušas ar citām fiziskām vai juridiskām personām,
- prasības pieteikumi par izlikšanu no telpām,

- prasības pieteikumi saistībā ar kopējām māju sienām un grāvjiem, attālumu starp ēkām un stādījumiem, ceļa tiesībām, servitūtiem, citiem ierobežojumiem, kas skar īpašumtiesības,
- prasības pieteikumi saistībā ar robežu izmaiņām un robežu atzīmēšanu,
- prasības pieteikumi par valdījumu aizsardzību,
- prasības pieteikumi saistībā ar pienākumiem veikt vai neveikt noteiktas darbības, kuras nevar novērtēt naudas izteiksmē,
- prasības pieteikumi saistībā ar īpašuma dalīšanu tiesā neatkarīgi no iesaistītās vērtības,
- prasības pieteikumi tiesas akta sagatavošanai par personas miršanas faktu,
- prasības pieteikumi saistībā ar mantojumu neatkarīgi no iesaistītās vērtības,
- prasības pieteikumi saistībā ar noilguma tiesībām neatkarīgi no iesaistītās vērtības,
- prasības pieteikumi saistībā ar zemi, izņemot tādus, kas saskaņā ar īpašiem tiesību aktiem ir citu tiesu jurisdikcijā,
- citi prasības pieteikumi, ko var novērtēt naudas izteiksmē, par summu līdz 200 000 RON neatkarīgi no pušu statusa.

Rajona tiesas izskata apelācijas pret lēmumiem, ko pieņēmušas publiskās iestādes, kurām ir jurisdikcija, un citas struktūras, kurām ir jurisdikcija. Rajona tiesas arī izskata jebkurus citus pieteikumus, kas saskaņā ar tiesību aktiem ir to jurisdikcijā.

Tribunāli izskata:

- kā pirmās instances tiesas — visus pieteikumus, kas saskaņā ar tiesību aktiem nav citu tiesu jurisdikcijā,
- kā apelācijas tiesas — apelācijas, kas iesniegtas pret tiesnešu pieņemtiem spriedumiem pirmajā instancē,
- kā pārskatīšanas tiesas — to spriedumu pārskatīšanas pieteikumus, kurus pieņēmušas rajona tiesas un kuri saskaņā ar tiesību aktiem nav pārsūdzami, un citas lietas, ko skaidri paredz tiesību akti,
- jebkurus citus pieteikumus, kas saskaņā ar tiesību aktiem ir to jurisdikcijā.

Apelācijas tiesas izskata:

- kā pirmās instances tiesas — pieteikumus saistībā ar administratīviem un nodokļu strīdiem,
- kā apelācijas tiesas — apelācijas, kas iesniegtas pret tribunālu pieņemtiem spriedumiem pirmajā instancē,
- kā pārskatīšanas tiesas — to pārsūdzības lietu spriedumu pārskatīšanas pieteikumus, kuri pieņemti tribunālos, vai to spriedumu pārskatīšanas pieteikumus, kurus tribunāli pieņēmuši pirmajā instancē un kuri saskaņā ar tiesību aktiem nav pārsūdzami, un citas lietas, ko skaidri paredz tiesību akti,
- jebkurus citus pieteikumus, kas saskaņā ar tiesību aktiem ir to jurisdikcijā.

Augstā Kasācijas un justīcijas tiesa izskata:

- apelācijas pret apelācijas tiesu spriedumiem un citiem spriedumiem tiesību aktos paredzētajos gadījumos,
- pārskatītās lietas tiesiskuma interesēs,
- pieteikumus saistībā ar iepriekšēju nolēmumu konkrētu tiesību jautājumu noskaidrošanai,
- jebkurus citus pieteikumus, kas saskaņā ar tiesību aktiem ir tās jurisdikcijā.

2.1 Vai pastāv atšķirība starp zemākām un augstākām vispārējām tiesām (piemēram, rajona tiesas kā zemākās tiesas un apgabala tiesas kā augstākās tiesas), un, ja, jā, tad kura ir kompetenta manā gadījumā?

Rumānijas civiltiesību sistēmā izšķir zemākas un augstākas tiesas, ar jurisdikciju attiecībā uz prasību priekšmetu dažādo instanču tiesām nosakot atbilstoši funkcionāliem kritērijiem (pienākuma veids) un procesuāliem kritērijiem (strīda vērtība, priekšmets vai būtība).

Ar Civilprocesa kodeksu ir ieviestas izmaiņas attiecībā uz jurisdikciju, kā rezultātā tribunāli ir kļuvuši par tiesām, kam ir pilna jurisdikcija izskatīt lietas pēc būtības pirmajā instancē. Rajona tiesu kompetencē ir izskatīt maza apmēra un/vai mazāk sarežģītas prasības, kas praksē ir sastopamas ļoti bieži.

Apelācijas tiesu kompetencē ir galvenokārt apelācijas sūdzību izskatīšana, savukārt Augstā Kasācijas un justīcijas tiesa ir vispārējās jurisdikcijas pārskatīšanas tiesa, kas nodrošina tiesību aktu vienādu interpretāciju un piemērošanu valsts līmenī.

2.2 Teritoriālā piekritība (vai par manu lietu ir atbildīga A pilsētas vai B pilsētas tiesa?)

2.2.1 Teritoriālās piekritības pamatnoteikums

Rumānijas civiltiesu sistēmā noteikumi par teritoriālo jurisdikciju ir noteikti Civilprocesa kodeksa 107. pantā un turpmākajos pantos.

Saskaņā ar vispārējo noteikumu prasības pieteikumu iesniedz tiesā, kuras teritorijā atrodas atbildētāja domicils vai juridiskā adrese.

2.2.2 Šī pamatnoteikuma izņēmumi

Pastāv īpaši noteikumi par teritoriālo jurisdikciju, piemēram:

- ja atbildētāja domicils / juridiskā adrese nav zināma, prasības pieteikumu iesniedz atbildētāja dzīvesvietas / pārstāvniecības vietas tiesā vai — ja šī vieta nav zināma — prasītāja domicila / juridiskās adreses / dzīvesvietas / pārstāvniecības vietas tiesā,
- prasības pieteikumu pret juridisku personu, kas ir privāttiesību subjekts, var iesniegt arī tās vietas tiesā, kur atrodas viena no šādas personas filiālēm, kam nav juridiskas personas statusa,
- prasības pieteikumu pret apvienību, uzņēmumu vai citu struktūru, kam nav juridiskas personas statusa, var iesniegt tiesai, kam ir jurisdikcija attiecībā uz personu, kurai saskaņā ar apvienības, uzņēmuma vai struktūras locekļu vienošanos ir uzticēta šo struktūru vadība vai pārvaldība; ja šādas personas nav, prasības pieteikumu var iesniegt tiesā, kam ir jurisdikcija attiecībā uz kādu no attiecīgās struktūrvienības locekļiem,
- prasības pieteikumus pret valsts iestādēm, centrālajām pārvaldes iestādēm vai vietējām pārvaldes iestādēm, kā arī iestādēm un juridiskām personām, kas ir publisko tiesību subjekti, var iesniegt tiesā, kuras teritorijā atrodas prasītāja domicils / juridiskā adrese vai atbildētāja juridiskā adrese.

2.2.2.1 Kādos gadījumos varu izvēlēties starp tiesu pēc atbildētāja dzīvesvietas (atbilstoši pamatnoteikumiem) un citu tiesu?

Rumānijas Civilprocesa kodeksā ir paredzēti vairāki alternatīvās jurisdikcijas noteikumi (113., 114. un 115. pants). Saskaņā ar minētajiem noteikumiem teritoriāla jurisdikcija ir arī šādām tiesām:

- prasītāja domicila tiesai (prasības par bērna izcelšanās noteikšanu),
- prasītāja / uzturlīdzekļu saņēmēja domicila tiesai (uzturlīdzekļu maksāšanas pienākums),
- līgumsaistību izpildes vietas tiesai,
- nekustamā īpašuma atrašanās vietas tiesai (noma, zemes reģistrācija / pamatojums / labojumi),
- izbraukšanas (izlidošanas) / iebraukšanas (ielidošanas) vietas tiesai (transporta līgumi),
- maksājuma veikšanas vietas tiesai (pārvedu vekseli, čeki, vienkāršie vekseli vai citi vērtspapīri),
- patērētāja domicila tiesai (zaudējumu atlīdzība patērētājiem par līgumiem, kas noslēgti ar speciālistiem),
- nelikumīgas darbības izdarīšanas vietas tiesai vai zaudējumu rašanās vietas tiesai (tādu prasības pieteikumu gadījumā, kas attiecas uz saistībām, kuras izriet no šādām darbībām).

Ja atbildētājs ārpus sava domicila regulāri veic profesionālas darbības / lauksaimnieciskas, komerciālas, rūpnieciskas vai tamlīdzīgas darbības, prasības pieteikumu var iesniegt arī tās vietas tiesā, kur tiek veiktas šādas darbības, attiecībā uz finansiālām saistībām, kas rodas šādā vietā vai ir izpildāmas šādā vietā.

Apdrošināšanas lietās prasības pieteikumu par atlīdzību var iesniegt arī apdrošinātās personas domicila vai juridiskās adreses vietas tiesā, apdrošināto aktīvu atrašanās vietas tiesā vai apdrošinātā riska rašanās vietas tiesā.

Jurisdikcijas izvēli uz vienošanās pamata uzskata par spēkā neesošu, ja tā veikta, pirms radušās tiesības uz kompensāciju, savukārt lietās, kas saistītas ar obligāto civiltiesiskās atbildības apdrošināšanu, cietusī puse var arī tieši uzsākt tiesvedību sava domicila / juridiskās adreses vietas tiesā.

Attiecībā uz prasības pieteikumiem par fizisku personu aizsardzību, kuras saskaņā ar Civilkodeksu ir bāriņtiesu kompetencē, par teritoriālo jurisdikciju lemj tiesa, kuras teritorijā ir aizsargātās personas domicils/dzīvesvieta. Attiecībā uz prasības pieteikumiem bāriņtiesai atļaut noteiktu juridiska akta noslēgšanu (saistībā ar nekustamo īpašumu) jurisdikcija ir arī īpašuma atrašanās vietas tiesai. Šādā gadījumā bāriņtiesa, kas pasludinājusi spriedumu, iesniedz sprieduma kopiju aizsargātās personas domicila/dzīvesvietas bāriņtiesai.

Prasības pieteikums par laulības šķiršanu ir laulāto pēdējā kopīgā mājokļa vietas rajona tiesas jurisdikcijā. Ja laulātajiem nav kopīga mājokļa vai ja neviens no laulātajiem vairs nedzīvo teritorijā, kura ir rajona tiesas jurisdikcijā un kur atrodas kopīgais mājoklis, kompetentā rajona tiesa ir tiesa, kuras teritoriālajā jurisdikcijā ir atbildētāja mājokļa atrašanās vieta. Ja atbildētājs nedzīvo Rumānijā un Rumānijas tiesām ir starptautiska jurisdikcija, kompetentā tiesa ir prasītāja mājokļa atrašanās vietas tiesa. Ja ne prasītājs, ne atbildētājs nedzīvo Rumānijā, puses var vienoties iesniegt prasības pieteikumu par laulības šķiršanu jebkurā rajona tiesā Rumānijā. Ja šādu vienošanos nenoslēdz, prasības pieteikumu par laulības šķiršanu iesniedz Bukarestes 5. rajona tiesā (Civilprocesa kodeksa 915. pants).

Prasības pieteikumus par individuālu darba strīdu izšķiršanu iesniedz prasītāja domicila / darba vietas tribunālā (Likuma Nr. 53/2003 (Darba kodekss) 269. pants).

2.2.2.2 Kādos gadījumos man prasība ir jāceļ citā tiesā nevis pēc atbildētāja dzīves vietas (atbilstoši pamatnoteikumiem)?

Noteikumi par ekskluzīvo teritoriālo jurisdikciju ir paredzēti Civilprocesa kodeksa 117.-121. pantā. Saskaņā ar šiem noteikumiem:

- prasības pieteikumus par nekustamā īpašuma tiesībām (lietu tiesībām) drīkst iesniegt tikai nekustamā īpašuma atrašanās vietas tiesai. Ja nekustamais īpašums atrodas vietā, kas ir vairāku tiesu jurisdikcijā, prasības pieteikums jāiesniedz atbildētāja domicila/dzīvesvietas tiesā, ja domicils/dzīvesvieta ir kādā no šīm teritoriālajām jurisdikcijām, vai arī jebkurai no tiesām, kuru jurisdikcijā atrodas nekustamais īpašums. Šo noteikumu piemēro arī prasības pieteikumiem par valdījumu, prasības pieteikumiem par robežu atzīmēšanu, prasības pieteikumiem par nekustamā īpašuma tiesību ierobežojumiem un prasības pieteikumiem par nekustamā īpašuma dalīšanu tiesā, ja no mantojuma neizriet nedalītas kopīpašuma tiesības,
- mantojuma lietās līdz nedalīto kopīpašuma tiesību sadalīšanai mirušās personas pēdējā domicila tiesai ir ekskluzīva jurisdikcija attiecībā uz prasības pieteikumiem par:
  - testamentāro rīkojumu derīgumu vai izpildi,
  - mantojumu, saistītajām nodevām un nodevām saistībā ar mantinieku iespējamām prasībām citam pret citu,
  - mirušās personas legatāru/kreditoru prasībām pret jebkuru no mantiniekiem/testamenta izpildītājiem,
- attiecībā uz prasībām, kas saistītas ar uzņēmumiem, līdz likvidācijas/dereģistrācijas procesa pabeigšanai ekskluzīva jurisdikcija ir uzņēmuma galvenā biroja atrašanās vietas tiesai,
- attiecībā uz prasībām par maksātnespēju / kreditoru vienošanos ekskluzīva jurisdikcija ir tribunālam, kura teritorijā ir parādnieka biroja juridiskā adrese,
- speciālistu prasības pret patērētājiem var iesniegt tikai patērētāja domicila tiesā.

2.2.2.3 Vai tiesas procesa dalībnieki var vienoties par kompetento tiesu, kas citādi nebūtu kompetenta šajā procesā?

Puses rakstiski vai — attiecībā uz notiekošiem strīdiem — sniedzot mutisku paziņojumu tiesā var vienoties, ka lietas, kas saistītas ar aktīviem un citām tiesībām, kādas pusēm var būt, izskata citas tiesas, nevis tiesas, kam būtu teritoriālā jurisdikcija, ja vien tām nav ekskluzīva jurisdikcija. Strīdos, kas saistīti ar patērētāju tiesību aizsardzību, un citos gadījumos, kas paredzēti tiesību aktos, puses var vienoties par kompetentās tiesas izvēli tikai pēc tam, kad ir radušās tiesības uz kompensāciju, un jebkuru vienošanos par pretējo uzskata par spēkā neesošu (Civilprocesa kodeksa 126. pants).

Blakusprasību, papildu prasību un izrietošu prasību izskatīšana ir tās tiesas jurisdikcijā, kas ir kompetenta attiecībā uz pamatprasību, pat ja to priekšmets ir citas tiesas kompetencē vai tās ir citas tiesas teritoriālajā jurisdikcijā, izņemot pieteikumus par maksātnespēju un kreditoru vienošanos. Šie noteikumi ir piemērojami arī tad, ja ar tiesību aktiem jurisdikcija attiecībā uz pamatprasību ir noteikta specializētai tiesas nodaļai vai palātai. Ja tiesai ir ekskluzīva jurisdikcija attiecībā uz vienu no pusēm, tai ir ekskluzīva jurisdikcija attiecībā uz visām pusēm (Civilprocesa kodeksa 123. pants).

Turklāt atbilstoši Civilprocesa kodeksa 124. panta noteikumiem tiesa, kas ir kompetenta spriest par pamatprasību, spriež arī par aizstāvības līdzekļiem un izņēmumiem, izņemot tos, kas ir prejudiciāli jautājumi un ir citas tiesas ekskluzīvā jurisdikcijā, savukārt par procesuāliem incidentiem spriež tiesa, kurai tie iesniegti izskatīšanai.

Puses vai tiesnesis jebkurā tiesvedības procesa posmā var izvirzīt pretenzijas par tiesu jurisdikcijas vispārējo trūkumu. Pretenzijas attiecībā uz prasības priekšmetu un par teritoriālās jurisdikcijas trūkumu saistībā ar sabiedrisko kārtību jāizvirza pirmajā tiesas sēdē, uz kuru puses ieradušās, saņemot pavēsti par ierašanos pirmās instances tiesā, savukārt pretenzijas par jurisdikcijas trūkumu saistībā ar privātu rīkojumu var izvirzīt tikai atbildētājs, izmantojot aizstāvības līdzekļus, vai, ja aizstāvība nav obligāta, vēlākais pirmajā tiesas sēdē, uz kuru puses ieradušās, saņemot pavēsti par ierašanos pirmās instances tiesā. Ja jurisdikcijas trūkums nav saistīts ar sabiedrisko kārtību, puse, kas iesniegusi prasības pieteikumu tiesā, kurai nav jurisdikcijas, nevar pieprasīt jurisdikcijas trūkuma pasludināšanu (Jaunā civilprocesa kodeksa 130. pants).

Pārrobežu civilstrīdos, lietās, kas saistītas ar pusēm brīvi pieejamām tiesībām atbilstoši Rumānijas tiesību aktiem, ja puses noslēgušas derīgu vienošanos par to, ka Rumānijas tiesām ir jurisdikcija spriest par aktuālo strīdu vai iespējamām strīdiem saistībā ar šādām tiesībām, kompetentas lemt par šādām lietām ir tikai Rumānijas tiesas. Ja vien tiesību akti neparedz citādi, Rumānijas tiesa, uz kuru izsaukts atbildētājs, ir kompetenta spriest par prasības pieteikumu, ja atbildētājs ierodas tiesā un iesniedz aizstāvības līdzekļus saistībā ar lietas būtību, nepaužot pretenzijas saistībā ar jurisdikcijas trūkumu vēlākais līdz pirmās instances tiesā notiekošās tiesvedības pierādījumu iegūšanas posma beigām. Abās iepriekš minētajās situācijās Rumānijas tiesa, kurai nodota attiecīgās lietas izskatīšana, var noraidīt prasības pieteikumu, ja, izvērtējot visus lietas apstākļus, kļūst skaidrs, ka strīdam nav būtiskas saiknes ar Rumāniju (Jaunā civilprocesa kodeksa 1067. pants).

3 Ja kompetenta ir kāda speciāla tiesa, kā var noteikt, tieši pie kuras tiesas būtu jāvērsas?

Skatīt atbildes uz 1., 2., 2.1., 2.2., 2.2.2.1., 2.2.2.2. punktu.

■ Lapa atjaunināta: 29/01/2026

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.